

Referat af I/S møde og Årsberetning i Middelgrundens Vindmøllelaug, onsdag den 30. marts 2005.

Velkomst ved formand for Middelgrundens Vindmøllelaug, Erik Christiansen

1. Valg af dirigent

Morten Elle blev valgt og konstaterede, at generalforsamlingen var lovligt indkaldt og at dagsorden var i overensstemmelse med vedtægterne.

2. Valg af referent og stemmetællere

Hanne Moltke blev valgt til referent – og der blev valgt to stemmetællere. Der var indskrevet 94 medlemmer til mødet.

3. Ledelsens beretning

Jens H. M. Larsen orienterede om vindmølleparkens drift i 2004 og de første tre måneder i 2005. P.t er vi ca. 8% over budgettet for 2005 med udgangen af marts. Møllernes rådighed har været 98,7% - rådighed incl. 30 kV nettet har været på 97,2% (forskellen på de to tal er når højspændingsnettet eller transformere er nede). En tilfredsstillende rådighed for møllerne, men en for dårlig rådighed for nettet pga. transformeredbruddene.

Vi har et godt overblik over driften – via WPS-systemet, der overvåger møllerne og viser alle detaljer, temperaturer m.v. hele døgnet. Det anvender Bonus (nu Siemens Windpower) til fejlfinding og fejlretning. Ved fejl sender møllerne en e-mail til forudbestemte adresser – og så kan eksperter tage stilling til, hvad der skal gøres. Desuden modtager laugets en månedlig rapport fra Siemens – og der afholdes kvartårlige servicemøder. Desuden besøger Siemens Windpower møllerne 2 x årligt og ved andre nødvendige lejligheder.

Vingereparationer er sket i 2004 – og fortsætter sommeren 2005.

Der er problemer med nogle jordfejlrelæer, der har stoppet mølleparken et par gange. Relæerne er for følsomme, og det skal justeres.

Nødforsyning af strøm til mølleparken virker 6-8 timer – det er lidt i underkanten og vi prøver at omlægge systemerne, så vi får en længere nødforsyning.

Desuden overvejes en bedre affugter i møllerne – trods et godt indeklima kan det blive bedre og dermed forebygge fremtidig korrosion.

Jens Møllgaard Larsen viste desuden eksempler og video af vedligeholdelsesarbejder på møllerne – bl.a. gearkasser, fugeskader og betonskader på fundamenter, og han fortalte om og viste billeder af transformerproblemerne i møllerne.

Jens henviste til gennemgangen i nyhedsbrevet af transformersagen – men ridsede nogle hovedpunkter op fra den skrivelse, Laugets advokat har fremsendt i forbindelse med den verserende voldgiftssag.

Erik Christiansen holdt derefter sin beretning:

Også i år vil jeg starte med noget positivt.

Vi har slået månedsrekorden for energiproduktion, hvor produktionen i januar 2005 har slået alle hidtidige månedsresultater. Se selv produktionstillene på www.middelgrund.com.

Men da det jo primært er 2004, jeg skal holde beretningen over, så må jeg desværre igen ty til en blanding af positive og negative bemærkninger.

Først og fremmest vil jeg endnu engang slå fast, at vor møllepark er verdens flotteste og et oplagt billede på dansk vindmølle-know-how samtidig med, at den er repræsentant for det folkeejede islet, der er fundamentet for det danske vindmølleeventyr. Mølleparken er sågar blevet forevigtet af den berømte fotograf Yann Arthus-Bertrand, der er en mester i at fotografere Jorden set fra oven, og den er tidligere tonet frem, når man bl.a. har besøgt Energistyrelsens tidligere hjemmeside.

Jeg så fornylig en temaaften i DR2 om det danske vindmølleeventyr. Det var en af disse udsendelser, hvor produceren har briller på med et bestemt læsefelt, og hvor han glemmer, at eventyret også har sine bagsider. Bevares, der var da lidt om nogle "små" gear-problemer på nogle nyleverede vindmøller til Blæsenborg-lauget på Fyn – ca. 15 sekunder af den timelange udsendelse – og der var da også et indslag om modstanden mod opstilling af vindmøller, men derudover var der ikke brugt tid på opsøgende journalistik om de erfaringer, som efterhånden mange vindmølleejere har med den teknik, der er fremherskende i vindmøllebranchen.

Min påstand er, at det danske vindmølleeventyr teknisk set udvikler sig med manglende kvalitetssikring og manglende opfølgning af de erfaringer, der teknisk set har præget navnlig produktudviklingen af vindmøller, hvilket jeg skal komme tilbage til.

Som det fremgik af DR2-udsendelsen, så fremstiller branchen sig i et skær af miljøbevidsthed, folkelighed og pionerånd, hvor pionerånden i øjeblikket handler om at opnå det størst mulige – en vindmølle på flere hundrede meter og mange MW. I skæret af denne glamourøse fremstilling bevæger en underskov af leverandører til bl.a. kraftværksudstyr sig, f.eks. NKT og Siemens, og spørgsmålet er, om denne underskov af leverandører er gearet til at levere produkter til vindmøller?

Hvorfor så nævne vindmølleindustrien og underskoven af leverandører i sammenhæng? Svaret er enkelt: fordi de bærer et fælles ansvar for udviklingen af vindmøller. Når en af underleverandørerne – Siemens – så oven i købet træder ind i vindmølleproducenternes rækker, så må kravene til dette selskab skærpes.

Set i lyset af det, vi har oplevet omkring transformeredbruddene, så er der fra vindmølleindustriens, herunder leverandørernes, side reelt intet udtrykt ønske om at analysere erfaringerne, og derefter lade disse erfaringer indgå i et videre kvalitetssikringssystem både for eksisterende og nye vindmøller. Det er ejendommeligt, at en industri, der bygger så store mekaniske enheder rundt omkring, kan slippe så nemt uden om ansvar og kvalitetssikring. Havde det været indenfor bygge- og anlægsbranchen, så ville der have været skrappe krav til bygningernes funktionalitet og kvalitet, og ansvaret for bygningernes kvalitet ville strække sig over mindst 5 år. Men sådan er det ikke for vindmølleindustrien og dens leverandører.

Nu kan problemet skyldes, at branchen i så mange år har redet på en bølge af sympati, så problemerne har spillet en mindre rolle. Også møllernes størrelser og kapacitet har måske medvirket til, at problemerne har været til at overse.

Med store vindmøller placeret til havs øges kravene til de tekniske installationer selvfølgelig, og buddene på problemerne kan være utallige. Skyldes det, at vindmølleindustrien ukritisk har anvendt teknik fra kraftværksindustrien uden at tage hensyn til de særlige vilkår, der er til stede for en vindmølles el-produktion? Eller skyldes det, at leverandører til kraftværksindustrien har tilbudt tekniske løsninger, der reelt ikke har kunnet indfri de krav, der er stillet til de tekniske komponenters funktion i en vindmølle? Eller skyldes det uvidenhed om de særlige vilkår for el-produktion i en vindmølle?

Uvidenhed kan aldrig fritage for ansvar og slet ikke, når der, som det er sket i vort tilfælde, er indgået aftaler uden forbehold om, at der er tale om et udviklingsprodukt. Tværtimod har det fra starten været de projekterendes og leverandørernes holdninger, at der på Middelgrunden er tale om gode, veldimensionerede og gennemprøvede produkter – netop fordi vindmølleparken er så synlig foran landets hovedstad, hvor det er en synlig teknisk katastrofe, hvis møllerne står stille i tide og utide.

Hvad er så vore bud på at få behandlet og forhåbentligt løst problemerne?

Vi har været nødt til at vælge den løsning, der her og nu skal være med til at sætte fokus på vore tekniske problemer, nemlig en retssag, der teknisk og juridisk skal belyse ansvarsproblemerne, så det bliver en anskuelighedsundervisning for alle vindmølleejere i og udenfor landet. Det er en tung og lang vej, men da der ikke her og nu er noget alternativ, så er det eneste udvej.

En anden vej bygger på vindmøllernes oprindeligt folkelige islæt. Tidligere kunne laugene i fællesskab drøfte de tekniske problemer med hinanden – evt. på vindmølleforeningens årsmøder i de såkaldte producentgrupper, hvor laugsrepræsentanterne deltager i den ejergruppe, der har fået opstillet vindmøllerne af en bestemt vindmølleproducent. Det er nok ikke helt ved siden af at fastslå, at disse folkelige grupper igennem tiderne har været med til at sætte dagsordenen overfor producenterne. Men i dag er det ikke folkelige vindmølleparker, der opføres. Nu er det el-liberaliserede energiselskaber, der opfører mastodont-havmølleparker, og spørgsmålet er, om liberaliserede selskaber dels er interesseret i at erkende, at der er tekniske problemer, dels er interesseret i at dele den indvundne tekniske viden med andre – og særligt folkeejede vindmøller organiseret i laug, hvor alt i princippet står til åben beskuelse.

Jeg vil i hvert tilfælde opfordre energiselskaberne til at deltage i den fælles vidensudveksling – for det kan jo være, at de folkelige laug kan komme på løsninger, der er meget kreative. Det har vi selv erfaret i transformersagen, hvor medlemmer af laugene har båret en ny detektiv-teknik frem i lyset. Her tænker jeg på, at der for første gang i vindmølleeventyret er gennemført en scanning af transformere, hvor der er konstateret revner i transformerne, og hvor der senere på samme sted er konstateret brud i transformeren.

Det er en teknisk nyskabelse, som vi kan bryste os af at have været med til at introducere. I denne sammenhæng vil jeg gerne takke de medlemmer, der har været med i den tekniske arbejdsgruppe – I har gjort et fantastisk stykke arbejde, som vi nu kan bringe frem i lyset i forbindelse med retssagen.

Med denne korte gennemgang af bagsiden af vindmølleindustriens, navnlig underleverandørernes eventyr har jeg lyst til at introducere en lettere omskrivning af H.C. Andersen-eventyret ”Den Grimme Ælling”. I vindmøllesammenhæng vil eventyret få titlen: ”Den Smukke Ælling”, hvor ællingen vil starte smuk og rank men senere udvikle sig i en anden retning.

Vi vil løbende orientere om den igangværende retssag, når der sker afgørende nyt, men vi håber på generalforsamlingens fortsatte mandat til at agere i sagen på bedst mulig måde for laugene.

Midt i alt det tekniske morads er der grund til at fryde sig over den fortsatte opmærksomhed, som mølleparken nyder.

Som nævnt i nyhedsbrevet har vi modtaget endnu en pris for det miljømæssige og samarbejds-mæssige arbejde, der har været og er forbundet med etableringen og driften af mølleparken – den såkaldte ”Dogme-pris”. Vi regner med, at prisen skal anvendes til delvis dækning af sejlture til mølleparken for de medlemmer, der har interesse i at se nærmere på vindmøllerne. Indenfor kort tid offentliggør vi arrangementet, og regner med, at mange - som sædvanlig - deltager i sejlturene – de har været en stor succes hver gang. Sejlturene foregår på vindmølledagen den 19. juni 2005.

Så miljøprisen går i 2005 til glæde for medlemmerne!

Vi regner med, at 2005 kommer til at stå i voldgiftsrettens tegn, men der vil selvfølgelig hele tiden opstå forhold, som vi skal tage stilling til.

Senest har vi for ca. 1 måned siden taget stilling til åbenheden omkring medlemsfortegnelsen, hvor navne, adresser, antallet af andele m.m. er beskrevet. Et medlem har ønsket at få indsigt i, hvem de andre medlemmer af lauget er. Det er der selvsagt ingen problemer i, fordi vi alle har krav på at få oplyst, hvem vi er sammen med. Men vi har måttet beslutte, at adgangen til fortegnelsen efter vedtægterne er fysisk – dvs. at man selv kan møde frem evt. med en bisidder for at gennemse fortegnelsen – men kopier og lignende lister kan ikke udleveres.

Regnskabet for 2004 vil senere blive gennemgået, men bemærk venligst, at vi har en billig drift og administration, når der ses bort fra omkostningerne til transformeredbruddene. Det kan vi takke vor administrator for, så en stor tak til administrator og alle ansatte hos administrator, der deltager aktivt i sammenhæng med lauget.

Personligt vil jeg gerne takke Vibeke Aamund for de fremragende kager, vi nyder på bestyrelsesmøderne.

Jeg vil slutte min beretning med at takke mine kolleger i ledelsen for et godt samarbejde i 2004. Det har igen været et slidsomt år, og jeg takker for, at alle har stået last og brast omkring håndteringen af transformersagen.

Og hermed vil jeg overlade beretningen til forsamlingen.

Spørgsmål: Vedr. voldgiftssagen. Det besluttedes allerede sidste år, at den skulle i gang. Nu er den dårligt nok sat i gang. Hvordan kan det være?

Erik C: En voldgiftssag er en langvarig affære. Ønsket med en voldgiftssag er bl.a. at få klarlagt ansvar m.v. ved en syns- og skønsmand. Det har været vigtigt at stille de rigtige spørgsmål, og en arbejdsgruppe, der blev nedsat på sidste års interessentskabsmøde, har arbejdet med dette. Det gik det første halve år med. I december sidste år havde vi møde med vores advokat, der også er kammeradvokat, dvs. statens advokat. Med ham gennemgik vi oplæg til syns- og skønstema, så vi både teknisk og juridisk er rustet til sagen med de rette spørgsmål. Det tog det næste kvartal.

Desuden har vi indstævnet Københavns Energi og SEAS (de projekterende) – sammen med NKT og Siemens (de udførende).

Københavns Energi og Seas har nægtet at være en del af voldgiftssagen – og der kører derfor sideløbende en retssag ved de almindelige domstole. Vi håber på, at syn og skøn kan være

gennemført omkring nytår, og derefter kan vi vurdere, at vi går ind i en retssag, altså en voldgiftssag, der typisk tager 1-1,5 år.

Spørgsmål: Det er altid meget berigende at komme her – man får altid gode og velforbredte beretninger. Men det er dybt katastrofalt med den manglende produktudvikling og kvalitetssikring. Kan bestyrelsen rette henvendelse til Miljøministeren herom ?

Den retssag, der påtænkes startet – dækker forsikringen også den?

Erik Christiansen: Vi ønsker at Energi E2, Elsam, DONG m.v. inviterer os ind som kollega-vindmølleejere og udveksler erfaringer – snarere end at få en offentlig myndighed til at tryne nogen.

Vi har op til 500.000 kr. dækket i procesomkostninger – samt 30% af udgifterne herover.

Spørgsmål:

Kender vi til andre resultater af tilsvarende undersøgelser, som Siemens måske har fra Tyskland, som underbygger Siemens sag.

Erik Christiansen: Det gør vi ikke. Men Siemens holdning er, at de ikke har ansvar for fejlene, fordi de anser det som projekteringsfejl.

Spørgsmål:

Brugte Vestas ikke ABB transformere på Blåvandshuk? Kender vi til denne sag?

Jens H. M. Larsen. Det er en anden transformertype – en resiblok – og problemet er så vidt jeg ved primært salttåge. De udskifter transformerne – og udskifter til en Siemens transformer. Vi har ikke kunnet få oplyst, om de så har taget højde for den problematik, vi har været ude for. Det er et godt eksempel på den manglende vidensdeling blandt vindmøllejerne.

HC Sørensen: I Vestasmøllerne står transformerne øverst oppe i vindmøllen, hvor vores står nede i tårnet.

Spørgsmål: Er der erfaringer med andre møllelaug, der har tilsvarende problemstillinger som vi har?

Erik Christiansen: Vi er det eneste havmøllelaug og vi har specielle problemstillinger. Der er de 10 vindmøller på Samsø i Samsø Havvind – og de har ABB resiblok transformere, men ingen problemer med dem. Men dem har vi et godt samarbejde med.

HC Sørensen. Andre møllelaug benytter helt andre transformere, der typisk står ved siden af møllerne – så det er en anden problematik.

Spørgsmål: Nu har vi brugt meget krudt på at undersøge de fejlbehæftede transformere. Men hvad med de nye? Burde de undersøges ?

Erik C: Vi gennemfører ikke scanninger m.v. før vi har indikation på, at der er et problem. Men vi diskuterer løbende andre transformertyper – har bl.a. talt om olie- og silikonetransformere.

Spørgsmål: Er de nye transformere så 2,5 MW ? Det må være meget væsentligt, hvis der er tale om en underdimensionering af de oprindelige transformere.

Svar: Ja.

Spørgsmål:

Har vi nogen på lager, hvis de sidste gamle går i stykker.

Svar: Ja, vi har to ABB transformere på lager – og der er 3 gamle Siemens tilbage.

Spørgsmål:

Hvorfor har man ikke forsøgt at involvere journalister fra dagbladene?

Svar: Det har man også. I Naturlig Energi har der været en artikel. Og et af de store dagblade har en stor artikel på vej.

Spørgsmål:

Når det er Siemens, vi har en sag med, forventer vi så, at det er et problem, at det er dem, der har købt Bonus.

Svar: Det tror vi ikke – vi har haft et godt samarbejde med de ”gamle” Bonusfolk, der er dygtige og kvalitetsbevidste – og vi tror godt, at de kan skelne.

Spørgsmål:

I Ingeniøren har man beskæftiget sig løbende med mølleproblemer – de mener at ”effektelektronik” slår transformere og generatorer i stykker.

Jens H. M. Larsen:

Det er Ingeniørens el-medarbejder, der har skrevet denne artikel – det er et andet problem end vores. Vi håber, at en anden journalist på Ingeniøren i nær fremtid beskriver vores problematik. Vi mener ikke, at det er møllens komponenter, der ødelægger noget i transformeren.

Beretningen blev godkendt med akklamation.

4. Regnskab for 2004 og budget for 2005

Per Vølund gennemgik regnskabet for 2004. Regnskabet er dels gennemgået i seneste nyhedsbrev – dels udsendt i revisorgodkendt udgave i samme nyhedsbrev.

Spørgsmål:

Overførsel af midler til egenkapital? Hvorfor skulle MT-gruppen efterbetales?

Erik Christiansen: Fordi møllerne i projektførløbet blev større end oprindeligt beregnet. Derfor skulle vi betale ekstra for større fundamenter.

Spørgsmål:

Skal pengene ligge i en cigarkasse eller investeres?

Per Vølund: Vi overvejer hele tiden. Men vi ønsker at have pengene rimeligt handy – og i øjeblikket er der ikke stor forskel på obligationer og på en konto. Vi har valgt at lade dem stå på en likvid bankkonto. Pengene er indsat på såkaldte aftalekonti, der giver en væsentlig bedre forrentning end en almindelig konto.

Erik Christiansen: Vi i ledelsen ønsker heller ikke at stå med ansvaret for investeringerne – det ansvar skal så overlades til en bank eller andre eksperter.

Spørgsmål: Ledelsen har valgt at ligge inde med de midler, der skal til for at få en fornuftig drift. Hvis der er for mange midler, skal pengene hellere udbetales til laugets medlemmer.

Per Vølund: Det er vi fuldstændig enige i i ledelsen. Vi skal kun have penge i kassen til at stå imod uforudsete problemer med.

Spørgsmål:

Hvorfor henlægger vi så en mio hvert år?

Per Vølund: Vi startede med 0 kr i kassen. Forestil dig, at der skal udskiftes tre sæt vindmøllevinger à 1 mio. kr.

ErikC. Det er også afledt af Energistyrelsens krav om, at der skal være beredskab til nedtagning af møllerne, oprydning efter havari mv.

HC Sørensen: Forskellige vindmøllelaug i DK opererer forskelligt. Det er en stor risiko, man løber ved at have en for lille kassebeholdning. Vi må jo ifølge vedtægterne ikke tage lån – og hvis der pludselig står en væsentlig komponent af, skal vi være likvide.

Spørgsmål:

Kan man ikke undersøge noget hos de forskellige banker?

Erik C.

Det har vi gjort – og vi gør det hvert halve år.

Spørgsmål:

Jo ældre møllerne bliver, jo flere reparationer kommer der vel. Det skal vi jo også have penge til.

Svar:

Ja.

Spørgsmål:

Hvad er prisen, når elselskaberne afregner med os?

Per Vølund

Vi får 60 øre pr. kwh nu, heraf 33 øre for strømmen, 17 øre i de første 12.000 fuldlasttimer (frem til næste sommer), hvorefter de bortfalder, samt 10 øre i CO2-refusion.

Efter næste sommer er vi garanteret 43 øre til vores møller har kørt i 10 år – derefter er det til markedspris + CO2-refusion.

Regnskabet blev godkendt.

Per Vølund gennemgik budget for 2005 (findes også i seneste nyhedsbrev)

Spørgsmål: Hvordan kan det være, at man budgetterer med 1 mio færre indtægter på driftstabsforsikringen end i år?

Svar: Nu hvor vi har reservetransformere stående, regner vi med, at der kan ske transformerudskiftninger inden driftstabsforsikringen træder i kraft. Derfor har vi ikke budgetteret med disse midler.

Spørgsmål: De 9 mio vi har i afskrivninger, hvad er det de bruges til?

Per Vølund: Afskrivninger betyder, at værdien af vore aktiver falder med 5% om året. Det er et papirtal, der ikke egentlig har betydning for regnskabet.

5. Indkomne forslag

Der var ikke indkommet forslag under dette punkt.

6. Valg af ledelse

På valg til ledelsen var Per Vølund og Alfred Christensen, som begge blev genvalgt.

På valg som suppleanter til ledelsen var H.C. Sørensen og Hans Ove Dyhring, som begge blev genvalgt.

7. Valg af to interne revisorer og en suppleant

Jørgen Kragh Pedersen og Hans Christian Fink blev genvalgt som interne revisorer. Mogens Hink blev genvalgt som intern revisorsuppleant.

8. Evt.

Spørgsmål: Forventer ledelsen vanskeligheder i samarbejdet med Siemens i det kommende år – og hvis – kan man så overveje om, man kan få en fod indenfor i Siemens ved at købe lidt aktier?

Erik Christiansen: Det er et meget kreativt forslag. Det vil vi tage med til næste forhandling 😊
Nej – spørg til side: Fordi vi har en sag kørende i forhold til Siemens Windpower, tror vi ikke der vil være problemer. Vi er en lille brik i deres meget store koncern – og den daglige drift kommer til at fungere.

Kommentar:

Det er imponerende, at år efter år sidder vi her og tænker: Rigtig godt arbejde af ledelsen. Jeg har aldrig været med i en forening, der har kørt så fornemt. Tak for det.

Dirigenten takkede for god ro og orden.

Erik Christiansen takkede dirigenten og ønskede alle et godt forår og en god sommer – med masser af vind!

I/S mødet sluttede kl. 20.58.

Den - 2005

Den - 2005

Hanne Moltke
Referent

Morten Elle
Dirigent